

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік	20 кор
на пів року	10 кор
на чверть року	5 кор
на місяць	1.70 кор

За границею

на цілий рік	16 рублів або 36 франків
на пів року	8 рублів або 18 франків

Поодинокі число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділя і руских свята о 5½ год. пополудни.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Дюбровського (Хорундичи). Експедиція місечна в Агенції Соколовського в пасажі Гавемана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереження. — Рекламанці неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Німецько-чеські переговори.

(X) Державна рада відбуває засідання як за наймирніших часів, комісія бюджетова обрадує над бюджетом державним за 1905 рік, а хоч вельми пиняво йде робота, всеж таки також мирний дух запанував також в комісії, як вже давно не було. Здавалося ся отже, що обструкційний дух улетів вже зовсім з державної ради і она може зовсім безпечно вести свою законодатну роботу. Тимчасом так не є. Чеський край і сойм не перестали бути барометром для Австрії і від відносин, які уложили ся в чеській соймі, буде зависима і дальша доля державної ради.

Як відомо, німецька обструкція спинила в чеській соймі всяку роботу, позаяк Німці проголосили оклик: без державної ради не буде чеського сойму! Таким способом чеські послы, хоч мають більшість в соймі, не могли нічого ухвалити, а найважнійша річ, не могли ухвалити бюджету і довести до ладу краєві фінанси, котрі там находять ся в доволі невідраднім положеню. Тимто се є найбільший клопіт в теперішній хвилі чеських послів, щоби можна обструкцію усунути з чеського сойму і довести до ладу чеські фінанси. Чеські послы домагають ся, щоби правительство, після відроченя державної ради на великодні свята, не скликавало зараз державної ради, а бодай на короткий час в маю скликало чеський сойм. Одначе правительство радо би передовсім в державній раді довести до ухваленя бюджету, а крім того також з огляду на угорські відносини довести до ухваленя цлової тарифи.

Чеські послы вказують на се, що они занекали в державній раді обструкцію лише до часу і що они не допустять до другого читаня і ухваленя бюджету та цлової тарифи, поки правительство не зробить бажаних ними уступок, а передовсім розходить ся їм о сесию сеского сойму. Але правительство дуже добре знає, що поки не дійде до порозуміня між Німцями і Чехами, доси нема мови про якусь роботу в чеській соймі, доси і успішна робота в державній раді не є обезпечена. Тимто правительство кладе велику вагу на порозумінє між Чехами а Німцями і бажалоб бодай підготовити підвалини до німецько-чеського розуму, щоби перевести важні законодатні справи, а також чеський сойм вивести з обструкції. Не без почину правительства ведуть ся вже у Відні від довшого часу приватно переговори між визначними послами німецькими і чеськими, котрі також є послами чеського сойму, хоч так з німецького, як і чеського боку були вдневниках заперечені висти про сі переговори.

Міністер-президент бар. Гавч небавом після того, як обняв керму правительства, висловив бажанє, щоби і в чеській соймі вибрано стаду комісію по приміру моравської, котра мала би заняти ся підготовленем порозуміня між Німцями а Чехами і уладила спірні питання. Одначе всенімці супротивляють ся такій комісії, бо на їх думку національно-язикові питання нале-

жать не до сойму а до державної ради і перед кількома днями посол Гро висловив ся також в тім напрямі з приміткою, що всенімці не покинуть обструкції в чеській соймі, і що державна рада повинна ухвалити закон про державну мову німецьку. Всенімці стелть також на тім становищі, що справу обструкції в чеській соймі можуть порішити лише збори всіх німецьких послів до чеського сойму.

Тимчасом переговори ведуть ся дальше, з одного боку між д-ром Берайтером, д-ром Урбаном і д-ром Пергелтом, а з другого боку д-ром Пацаком і д-ром Крамаржом, а також посол Праде, котрого симі днями не було у Відні, повернув, щоби взяти участь в тих пересправах. Чеські послы, котрі понехали обструкцію в державній раді, рахуючись з давним окликом Німців: «без державної ради не буде чеського сойму», пригадують тепер справедливо: без чеського сойму не буде державної ради. Правительство отже, котрому залежить на ухваленю бюджету і цлової тарифи, повинно доложити всяких заходів, щоби наклонити Німців до понеханя обструкції в чеській соймі.

Тимто бар Гавч, котрий доволі поважно був недужий, покликав до себе в четвер д-ра Пергеля, щоби з ним обговорити сі справи. Як дальше уложать ся сі відносини, покаже ся вже небавом.

Шевченковий концерт у Львові.

Концертом новостий можна би назвати концерт устроений «Львівским Бояном» з нагоди Шевченкового свята, бо крім трох творів, була ціла музична програма зложена з нових композицій. «Львівському Боянові» дав сей концерт нагоду показати додатні висліди сегорічної праці, які свідчать, що товариство се по кількітнім застою в роботі, зачинає знова будити ся до життя і добувати наново тої поваги і слави, яка на якийсь час майже зовсім примеркла. «Боян» зачав своє відродженє від того, що віддав управу одиницям фаховим — не бесідникам і інтерпелянтам від загальних зборів, але людям праці і замилюваня до роботи над розвитком музикальності в суспільности. Що се вийшло на добре товариству, видко вже із самого еkladу хору, який робить вражінє дійсною корпорації, злученої спільними інтересами і цілями, а не — як се давійше бувало — коїгльомерату, що по кождім більшим виступі розсипував ся. Відмолоднів «Боян»: молоді і свіжі сили в нім співають твори молодих композиторів, найшов ся потрохи і темперамент так рідкий у наших хорів, а що найважнійше найшов ся, дірігент не лише терпеливий і витривалий, але і енергійний, що не здає ся на добру волю співаків, але уміє над ними запанувати і їх волю нагинати до своїх цілей.

Свіжий воздух, який впушено до «Бояна», привів з собою різнородність в програмі: нових композиторів і нові твори. З виконаних конкурсних творів всі три вийшли з теки нових композиторів, бо п. Волошин вперве виступає в характері композитора, а п. Людкевич, хотяй має вже за собою кілька літ композиторської праці,

рівнож перший раз дав почути більший твір. Чи у п. Волошина є творчий талант, може показати доперва будучність; тоті єго композиції, які були відспівані на концерті, суть єще більше творами інтуїції, як штуки, а мають гарну прикмету: мелодійність, яка звичайно є добрим «орєк» для композиторської будуччини. З двох виконаних на концерті композицій п. Волошина стоїть пісня сольова «Ой гляну я» значно висше над хором мужеским «Чого мені тяжко», що за богато наводить ремінісценцій вже чутого, а і що до форми неодно лишає до бажаня.

В композиціях Людкевича видно вже нині, що надї, які будив сей молодий композитор перед кількома роками, стають поволи дійсностю. «Вечір в хаті» є річ глибоко обдуманя і оригінальна, хотяй декуди ще пробиває ся в частях і смілих модуляціях, мелодичних і ритмічних зворотах «Sturm- und Drangperiode», з якої композитор «Вічного революціонера» не зовсім ще вийшов. З великим розмахом написана також пісня «Черемоше, брате мій», дуже інтересна так самою мелодією, повною сили в вираженю думки тексту, як і супроводом фортепиановим, що творить прегарне тло до мелодії.

З інших, першай раз у Львові виконаних композицій, заслуговує на увагу хор мужеский Кляшакевича «До бою», твір повний тамперамєнту та сильних ритмічних акцентів, що вдатно малюють слова тексту, тим більше, що композитор зумів використати всі ефекти мужеских голосів. Пісня Нижанковського на сопран «І молила ся я» належить до слабших творів того композитора: видко в ній роботу, але мало оригінальности.

Що до виконаня поодиноких точок програми хорами «Львівського Бояна» треба замітити, що так як і давійше стоїть хор мішаний на першій пляні, а хор мужеский робить вражінє недостаточного зіспіваня. Найбільше праці присвятив дірігент, др. Копач, вивченю композицій Людкевича «Вечір в хаті», тому то і виконанє того твору було знамените під кождим зглядом. Сольо сопранове відспівала вдатно п-на Вахнянинівна, а тяжкий акомпаніємент фортепиановий віддала з цілою прецизією учениця «Висшого Інститута муз.» п-на О. Яцишинівна. В «Короводі» з опери «Купало» Вахнянина був хор мішаний звязаний хитким супроводом оркестри, тому то і не міг розвинути повної свободи в співі. Хор мужеский відспівав «Чого мені тяжко» Волошина зовсім поправно, за те «До бою» Кляшакевича, помимо цілої енергії дірігента, вийшло за поволи і за мало ритмічно.

З солістів взяли в концерті участь п-на Крушельницька і п. Волошин. П-на Крушельницька відспівала дуже гарно пісню «Ой гляну я», чим причинила ся немало до сукцесу композиції, та пісню Нижанковського «І молила ся я» не могла помимо дуже старанного вивченя, задля недостач самої композиції зробити більшого вражіня.

П. Волошин співав «Мені однаково» Лисенка і Людкевича «Черемоше, брате мій». Вибір одної і другої композиції не був для співака дуже щасливий, бо оба ті твори вимагають голоує о героїчній закрасці і широкій скалі. Тому то «Мені однаково» мусіло втратити багато із своєї потрясаючої сили, а в пісні Людкевича для трохи дльше сидячого слухача гинули цілі такти мелодії, коли она сходила до долішого реєстру.

З сольових прбдукцій найліпше вивав дуєт

Лисенка «Зацпила в лузі червона калина», відспіваний пп. Волошином і Крушельницькою так гарно, що на жадане оплескуючої публіки, мусів бути повторений.

Орхестра 80. п. и. дала супровід до вїмків «Купала» дуже недбало і невідготовлено, значно дїше відіграла «Сїмфонїю», а радше «отроуґгі» Вербицкого, злїпок народних мотивів, що, не посїдаючи ані крихітки подібности до сїмфонїї, тому хіба називався «сїмфонїєю», що так назвав его композитор.

Олександр Березницький.

Кілька гадок про домашнє вихованє.

Школа приневолена брати під свою опіку такі діти, які віддає їй дїм батьківський. Учителям однак мусить вельму на тім залежати, є се їх обовязком, аби дїм батьківський перед відданєм дитини до школи, виповнив зглядом дитини се все, що виповнити повинен.

Щоби однак гідно і совісно ті обовязки виповнити, треба без сумнїву здати собі справу з сего, що робити належить, аби цїль досягнути, які пізнати средства і способи, що до сеї цїли ведуть.

Родичі повинні передовсім заосмотрити ся в добрий педагогічний порадинок, котрого студіюване виявилось неоднє психологічне явище, та і дало спромугу пізнання загальних засад вихованя і плеканя дїтїй. Є однак дома, де о сего рода видатку і мріти не вільно — але є і такі, а і багато, в котрих бібліотеках лежать купи книжок, а книжочок трактуючих о вихованю дїтїй, надурно між тими книгами шукавсьє.

Кілько то людей і нефахових купує найновїшу публікацію о ховї і годівлі коней, коров, вепрів і т. и., але закупно книжочок педагогічного змісту і на гадку їм на прийде. Є багато мам, що цїлими днями розчитують ся. Книжочкою о вихованю молодого покоління гордять, ба і встидають ся — така лектура для них за нудна, за суха.

Родичі повинні читати правильно добре педагогічне письмо. Є у нас «Учитель» посвячений справі вихованя молодих поколінь — рїдко однак знайдемо сю часопись у осіб, вналежачих до стану учительського. І знов скарга! Видає багато з нас річно поважні суми на чужї несмачні гумористичні часописи, на передплату часописи педагогічної бюджет наш не дозволяє впрочім, щож знов може нас там обходити справа вихованя!

Де недостаток не дозволяє на закупно потрібної книжки, там держава повинна допомогти. Кількож то гроша видає ся рік річно на друк законів, розпоряджень, ріжного рода статистик і т. и. Чи бюджет державний був би дуже захитаний, наколиб припоручено досвідченим педагогам уложене популярної книжочки о розумнім вихованю і плеканю дїтїй, і книжочкою сею з уряду в церкві обдаровано молоду пару? А що? Молоденька молодїца зачервонїє по уха дістаючи сего рода «шлюбний подарунок».

Але повинна она в таким случаю єще дуче почервонїти, коли голосно в церкві присягає, вступаючи в стан супружеский і прирікає совісно виповнити обовязки жени і матери.

В кождім разї повинно се бути важним, може найважнїшим обовязком держави, промостити дорогу розумному плеканю дїтїй і до хат найбїднїших, зменшити тим самим сей великий процент смертєльности, що в многих случаях є наслідком неуцтва і фальшивого погляду на справу плеканя.

Средством, що в тім случаю могло би великі прислуги віддати, булиб безплатні публічні вїклади з обсягу плеканя і вихованя дїтїй, з котрих родичі а особливо молоді могли би черпати відомости.

Лихий був би сей учитель, що не був би в силї виголосити або відчитати серїї вїкладів з сего обсягу. Сего рода прелєкції є конечні по селах, хїсна багато можуть принести — если — знова то «если» — родичам не бракує доброї волї до користаня з них. Все таки варта би в тім напрямі потрудитись — і поробити перші стараня і проби.

І школа яко така повинна піднести висше справи плеканя і вихованя. В пляні науковім шкїл женських належалоб одну годину в тижни найвисшого степеня науки призначити на познакменє учениць з плеканєм дїтїй. Чиже булоб в тім щось несмачного, або може встидливого? Таж тут ходить о так важне а простиє питанє: Як треба малі дїти плекати і як з ними обходити ся?

Чиже може справить се великі трудности дорослим 13—15 лїтнім дївчатам, що з них не одна плекає малу сестричку в дома, або сему плеканю приглядаєсь, ясно і приступно пояснити що дитят не годить ся зашнуровувати, що треба їм полишити свободу рухів, що харнїсть є условєм здоровля, що комнату, в котрій дитина живе, треба провітрювати, що алкоголь шкїдливо вїляє на цїлий розвій дитини і т. п.

Если виходимо з заложєня, що дївчина має колись виповнити високу задачу матери і виховательки, то по моїй гадцї, сто разів кориснїше буде для неї пізнати способи плеканя і виховуваня дїтїй, чим вїванє в єї голову допливїв рїки Місісіпі, ріжних бїчних пасм і провалин гір альпейских, долини, де перець ростє, шкїл малярских віків середних, систематів планетарних і т. и.

Послїдна, до цїли сеї ведуча а кождому учителєви отверта дорога, є личне стиканє ся з родичами, будьто в хатї, будь в публічних кругах.

Молодїй учитель мусить в тім случаю так поступати, а би не попасти в сьмїшнїсть. Оборонить ся перед ріжного рода неприємностями, сли уваги свої і ради, виголошуванї в тім напрямї опре не на досвідї, котрого може єще зовсім не має, але на педагогічних студїях.

Хоть в товариствї міскім і сїльскім говорити ся о всїм, але не о вихованю, то учитель може незначно розговор на ту тему спровадити в неоднім случаю зарадити злomu, подати добру раду і вказівку.

Сли в тім напрямї кождий учитель щиро потрудить ся, то в тисячнїм разї зерно впаде на добру рілю і принесе гарні овочї.

Коросно, 20. марця 1905.

Іван Коссає.

Япаньско-росийска війна.

Дальший хїд війни.

Дальший хїд війни в Маньчурїї, буде тільки повторенєм дотеперїшного. Ситуация на полі битви є дуже подїбна, а навїть кориснїша для Япанцїв. Як перше був Порт-Артур кулею у нїг Куропаткіна, так тепер буде Владивосток. Удержанє Порт-Артура уважали Росїяни квестїєю народнього достоїнства, услївєм поваги росийської держави на Сходї. І тому разураз ішли укази з Петербурга, щоби Куропаткін запускав ся в битви з переважаючими силами Япанцїв та щоби навїть ішов на відєч. За Порт-Артур лягли тисячі у невдалїй виравї бар. Штакельберга під Дашічао, за Порт-Артур під Ляояном і під Янтайскими горами покотили ся десятки тисяч. Як наслідок облоги Порт-Артура можна вважати також погром під Мукденом. Бо Куропаткін, чуючись рівно сильним супротив армії Ояма, надто заангажував ся там, щоби після приходу Ногі по унадку Порт-Артура цофнути ся заздалегїд перед сильнїшим неприятелем. Теж саме; та ще і гїрше буде тепер з Владивостоком. Він вправдї лїпше укрїплений, як Порт-Артур від сторони суші, але природне положенє є менше оборонне. Від сторониж моря Порт-Артур далеко лєкше давав ся боронити. До того Япанцї набрали велїчезного досвідю при здобуваню Порт-Артура, а владивостоцка залага очевидно не має того досвідю. Коли напевно Ногї зі своїм випробуванєм штабом і вїском прийме ся за облогу Владивостока, то цїла залага Порт-Артура або перебуває в неволї, або звязана словом чести, мусить остати в європейській Росїї. Надто з Япанцї через япаньске море богато догїднїше вїконувати вєскї достави вїск і воєнних матерїялів. До облоги Владивостока будуть могли приступити відразу, не потребуючи вперед здобувати передних укрїплєнь, як на вузкїм півостровї Ляояну під Кінчу, Дальнім і т. д. Вкінци

і воєнні сили Япанцїв, які рушать на Владивосток, будуть богато бїльшї, чим під Порт-Артуром. Натомїсть залага Владивостока не має виносити бїльше, чим 40.000 людей, отже майже стїлько, що в Порт-Артурї. Та не тільки се, але і саме географїчне положенє воюючих сил випадає на некористь Росїяни. Бо коли перше Порт-Артур, армія Ояма і Куропаткіна лежали в одній лїнїї, то тепер Владивосток Ояма і Ленєвич творять немов трикутник, на якого підставу т. є залїзничу лїню Харбїн-Владивосток Япанцї можуть натискати в довільнїй точцї. Одиноку поміч для Владивостока могла би єще доставити півнїчна лїня залїзницї до Хабаровска над Амуром, коли там в надамурскїй области Росїя має єще які запаси воєнних сил і матерїялів. — З того вєсього видко, що Росїя в дальшїй вїйнї з Япанцїю не може вже тепер числити на свою сухопутну армію, яку до тепер она сама і цїлий свїт вважав найбільшою воєнною силою на земскїй кулї, але хїба може покладати свої надїї на свою флоту, яка завсїди була єї Ахїлевою пятою. Чи тота наймолодша і найслабша воєнна сила Росїї принесе єї побїду — треба дуже сумнївати ся. Але колиб їй удало ся знищити япаньску флоту і захопити панованє на жовтих водах, тодї відтяла би операцїйну підставу півмїліонувїй япаньскїй армії. Потоплюючий хватає за бритву, а царизм держить ся видко сеї рахуби, що відай єще небезпечнїша чим бритва...

Позїр! На почтозих перепасках нїнїшного числа виписано квоту заяляючої передплати по день 13. н. ст. цвїтня с. р., або зазначений день (після нового стїлю), до якого передплата заплачена. Просимо як найкорше вирїшчати заяляючу передплату, бо інакше будемо приневолєні замкнути довжникам дальшу висилку газети.

Адміністрация.

Н О В І Н К И.

— **Калєндар.** В недїлю: руско-кат.: Іоана; римо-кат.: Францїска. — В понедїлок: руско-кат.: Якова іспов., Томи; римо-кат.: Рипарда. — Вївторок: руско-кат.: Василя; римо-кат.: Изидора.

— **Популярно-науковї відчити Р. Тов-а педагогічного у Львовї.** В недїлю дня 2. цвїтня відбудє ся в салї школи ім. Шевченка, ул. Сикстуска ч. 45. II пов. від год. 5—6. відчит п. д-ра М. Вахнянина про «першу поміч в нагліх випадках» (дальша часть).

— **Товариство взаїмного кредиту «Днїстер»** у дїляло на підставї ухвали Ради Надзираючої подїбно як мнївших лїт суму 3.000 К на добродїїні цїли, а то: на запомоги для церков 1.000 К до роздїлу через Товариства св. Петра (львівскїй єпархїї 400 К, перемпскїй і станиславскїй по 300 К) для 3 товариств взаїмної помочи дяків у Львовї, Станиславовї і Перемїшлї по 100 К, для «Шкїльних Помочїй» у Львовї, Перемїшлї, Тернополї і Коломиї по 75 К, в Снятинї, Самборї і Станиславовї по 50 К, для бїдної молодїжи (Тов. «Руслан» в рускїй гїмназїї у Львовї 100 К і Товариству св. Кирила в Перемїшлї 40 К, для Бурс Товариства педагогічного у Львовї і Коломиї по 100 К, в Станиславовї 50 К, для Бурси в Тернополї 80 К, в Ярославї 100 К, в Бродях 50 К, в Золочевї 50 К, для обох бурс в Новїм Санчї по 50 К, бурси ремїсничої у Львовї 60 К, бурси св. Івана Крестителя в Дрогобичї 40 К, для бурс селянских в Стрию і Станиславовї по 50 К, в Комарнї і Сяноку по 25 К, для рускої захоронки у Львовї 60 К і в Станиславовї 40 К, для «Народної Лїчнїцї» у Львовї 80 К і для Інститута дївоцого СС. Василянок 50 К. — Разом 3.000 К.

— **Від Управи «Бібліотеки Наук. Тов-а ім. Шевченка».** З причини генеральной ревізїї бібліотека Наук. Тов. ім. Шевченка буде замкнена від дня 1. до 15. марця с. р. Рівночасно зиваєть ся всїх, що мають у себе вивозиченї з бібліотеки книжки, щоби з вернули їх в найкоротшїм часї. Звертати можна що два від год. 3—6. — *Управа «Бібліотеки Наук. Тов. ім. Шевченка».*

— **З Калуша** доносять: Дня 8. цвїтня о 4. год. по полуднї відбудє ся заходом Фїлїї Товариства педагог. в «Рускїм Касинї» в Калушї другий відчит. Першїй відчит п. в. «Вїйна а мир» виголосив 25. с. м. Козорїз, учитель з Тужилова, і тодї зібрано на цїль товариства квоту 13 К 4 с. Другий в ряду відчит п. п. «Погляд на історїю т. зв. «жіноцого питаня» виголосить п.

Стефанович, адвокатський кандидат в Калуші. Виділ філії товариства звертаєсь отже до всіх Русинів калушського повіта з просьбою, щоби зволіли як найчисленніше явити ся і піддержувати змагання філії. Добровільні датки приймає ся з подякою. О численну часть просить ся тим більше, що в Калуші того самого дня відбуде ся концерт в честь Т. Шевченка, отже учасники будуть могли взяти участь так в відчутті як також і на концерті.

— **3 Перемишля.** Загальні збори товариства «Перемишльський Боян» відбудуть ся в Перемишлі в четвер дн 6. цвітня о 7. год. вечер в комнатах «Рускої Бесіди».

— **3 Пацікова** в Доляничині доносять нам: Пожарний курс в Пацікові відбув ся в днях 24. і 25. марта с. р. Делегат львівського «Сокола» перерів вирави рядові, з сикавкою та спосіб ратовання людей, худоби і т. д. На курсе прибули люди з поблизького села Новоселиці. Вирази перероблено разом, а відтак окремо оба села зі своїми начальниками Тутешний «Сокол» завдяки муравинній і постійній праці свого душпастиря Ви. о. Білецького дав заоруку гарного розвитку, ходячі тут не брак ворожої партії, на котрої чолі стоїть війт. Сей дух навіть не хотів визичити сикавки на час курсу, хотячі устава наказує если є в селі зорганізована сторожа огнева. Сикавку визичив директор тартаку, за що Соколи зложили єму подяку. За сию відмову озлобилась громада на війта ще більше так, що єго проповане готово скорше, як він думає, скінчити ся, если не буде іти разом з людьми. — *Сокол.*

— **Надзирна Рада „Лемківського Банку“ в Новім Санчі,** спілки взаємного кредита зурезестрованої з обмеженою п-рукою, повідомляє по мысли §. 61. статута, що П звичайні загальні збори тої спілки відбудуть ся дн 18. цвітня 1905 р. о 2. годні по полудні в Новім Санчі в комнатах «Читальні Просвіти» з отсам порядком днєвним: 1) Відчитаня протоколу з попередніх загальних зборів спілки 2) Звіт Ради надзірчої і Дирекції з діяльності за час від заснована спілки т. є. від серпня 1903 по кенець грудня 1904. 3) Звіт комісії контрольної. 4) Внесенє Ради надзірчої що до розділу чистого зиску і висоти дивиденди. 5) Вибір 5 членів Ради надзірчої і одного заступника. 6) Затверженє вибраного Радою надзірчою одного члена Дирекції і 3 членів комісії ревізійної. 7) Внесенє Ради надзірчої, Дирекції і членів. Новий Санч дн 25. марта 1905. За Раду надзирчу: *Василь Яворський* предсідатель, *Михайло Кубійович* секретар.

— **Позитивний курс пожарництва** відбув ся в днях 27, 28, і 29 марта на Замаретинові під Львовом, під проводом секретаря «Звйонзку» п. Антона Щербовського. В програму курсу входили: наука теоретична о родах сторожа огневої по селах і їх організації, наука о сикавках і приладах пожарних, о першій допомочи в случаю наглого занедужаня, практичні вирави з сикавкою, драбинами, ливною та вирави рядові. Учасників курсу було 46. Поспішили на курс і наші Соколи з округа львівського, а число їх вносило 22. Завдяки умілости в викладаню провідника курсу уже в трох днях присвоїли собі учасники повне знаня шугки пожарництва. На поніє, який відбув ся 29. марта. були присутні: пн. др. Дулемба, староста Франц, начальник пожарної секції «Сокола» п. Сіак і інші. Попис так теоретичний як і практичний випав цілком удачно. По закінченім курсі забрав голос д. Шпитко і в імені товаришів подякував комітетовим: д-рови Дулембі, п. Склепінському і п. Гайдучевичеви за стараня за утворенєм так пожиточного курсу. Відтак звернув ся бесідник до провідника курсу п. Щербовського, виразив єму подяку за труд та працю, яку вкладає для розширення ідеї оборони від огню. Бесіду закінчив п. Шпитко гаслом стражацкогo прапора, на котрім видіють написи: «один за всіх, всі за одного», та праці «для добра народа». — *р.*

— **Черновецький „Налодний Дім“** удержував минулого року у своїй бурсі до 70 бурсаків. Они заплатили за удержанє, яке коштувало разом 23.520 К, всего 7.350 К, так, що «Народний Дім» доложив із своєї каси на утриманє бідної дітвори 16.170 К, а до того уділив ще кільком ученикам грошевих запомог на суму 319 К.

— **Український бандурист Пархоменко.** З Винниці, подільської губернії, доносять «Кіевским Откликам»: Вечер 10. марта (23. н. ст.) був справдішим празником для любителів української мови і піснї. Того вечера в народнім домі відбув ся концерт звісного бандуриста Терешка Пархоменка, при участі хору робітників державної винниці. Сліпий бандурист співав при акомпаніаменті бандури многи думи українського народа, переважно історичного змісту. Оплескам і просьбам о повторенє не було кінця. Пархоменка спроваджено з чернігівської губернії, де він постійно мешкає, до Уманя на вечерок в честь Тараса Шевченка, а звідтам він приїхав до Винниці. Ту співав Пархоменко в многих домах, в учительській школі духовного уряду і ин. З Винниці поїхав бандурист до Елисаветград, куда єго заурешено.

Всячина.

— **Винагорода за обіди в часі кватирунку.** Міністерство краввої оборони в порозуміню з міністерством війни означує кожного року винагороду, яку військова каса має платити за обід даний вогтам в часі переходу війська. На сей рік установлено згадану винагороду для Галичини як слідує: для міста Львова 56 с, для Кракова 52 с, а для всіх прочих міст і місточок по 38 с, за обід.

— **«Обіцана земля».** Хоч народна пословица каже, «що дарованому коневи не дивлять ся в зуби», то таки Англія не взяла жидів на сию приповідку. Звісно, що Англія подарувала сионїстам великий край на східнім побережю Африки званий Угандою і дозволила їм там поселяти ся, управляти землею і т. д. Але сионїсти иислали в ту країну комісію, аби вперед оглянула єї добре і здала справу. І отсе комісія доносить не дуже вірадіні вїсти про Уганду. Один з членів комісії іжж. Вільбушевич пише, що поле тої країни понад мєрем є урожайний і гарний, але ті околиці не даровані жидам. Они мали бя поселяти ся в глибині Уганди, де повно кроваждних племен муриньских. Муричи назвали буби навіть на комісію і много людей поубивали Вільбушевич утік і пять днів блукав по пустині, поки найшов оселю Е. Фропейдія, що єго поживила і виправила в дорогу до Палестини. Прочі члени комісії, котрі остали при житю, вернули розчаровані до Лондону і розвіяли всі надії сионїстів на Уганду.

— **Кілько вислано війська до Азії?** «Русській Інвалід» подає на підставі урядових обчислень, що доси вислано до Азії, на поле війни 13.000 офіцирів, 761.467 піхоти, 146.000 кавалерї та 1.521 гармат. Отже близько міль людий і 1.521 гармат, а нині з того вже й половина нема.

— **Заїла ся земля** в селі Кшишковичах коло Велички на просторі пів морга, а на западім місци утворило ся озеро солоної води. Як поясняють місцеві сегяни, сятають аж до того місяця старі копальні соли в Величці і імовірно перегнїлі деревляні підпори поломали ся і викликали опаданє землі. Місце, де отворило ся озеро, положене недалеко хат і тому серед людий настав переполох.

— **Найнебезпечніші дні в тижни** то субота, неділя і понеділок, бо в тих днях буває найбільше злочинів. Австрійський уряд санітарний (у Відні) доховив, в котрих днях в тижни буває найбільше злочинів, а із зібраного матеріялу показало ся, що числа злочинів так розкладають ся на поодинокі дні в тижни: 125 в понеділок, 69 в utorok, по 62 в середу і четвер, 48 в п'ятницю, 103 в суботу, а 254 в неділю. Отже число злочинів зачинає рости в суботу, в неділю стає найбільше, а в понеділок, хоч все ще велике, але зачинає вже меншати і в п'ятницю стає найменше. П'ятниця то ще найнебезпечніший день. А яка тому всему причина? — горівка. В суботу кінчать ся робота, буває звичайно виплата і люди зачинають запивати ся а в слїд за тим і допускають ся великих злочинів. В неділю запивають ся найбільше, отже й найбільше буває злочинів: в понеділок ще не виїшли з похміля і злочинів буває ще багато. Чим більше роботи, чим менше горівки, там менше злочинів. Науку з того може собі кожний досівати.

— **Кровава пригода.** На фільварку в Кадлубсках коло Язлівця, зайшов дн 23. марта двірський коваль Ігн. Просьба на гумно до економа Бучачича і зажадав, аби єму Бучачик дав помічника. Економ відмовив тому жаданю, а коли коваль не уступав, лише уперто обставав при своїм, Бучачик вхопив за палицю і побив коваля. Побитий пішов до свого вітця, занятого також на тім фільварку яко колодїй і зараз по тім отець і син, один з орчиком, другий з люшпеню в руці, побігли на гумно до економа. Тут прийшло невагом до сварні, а відтак до бійки, в котрій ранено економа в лице і в голову. Нагле підіє ся він однако з землі, побіг до своєї хати і вхопивши револьвер, дїгнав коваля і колодїя, що була скрили ся в шопі. Там вистрілив він в них три оazi. Одна куля зранила вітця в шию, а друга сына межі очі, обох смертельно. На другий день арештувала жандармерия економа і відставила єго до Бучача.

— **Обовязок любови.** У Франції займають ся тепер законодавці реформою цивільного кодексу. Шість правників іменованих з головного комітету розбирають подрїбно нинїшні французкі параграфи кодексу цивільного і переставляють їх або зміняють. Між покликаними є двоє знамих літератів французких Маркиал Превост і Павло Герві автор «Прав мужчини». Законодаці всі літерати взяли ся енергїчно до діла і назвиско Гервія сталося від кількох днїв голосним в цілій Франції. Він запропонував зміну артикулу 212 цивільного кодексу, який доси так звучав: Супруги винні собі взаїмно вірність, поміч і підпору» — доданєм слова «любови». Сю пропозицію прийняли всі нинішні члени комісії і є надія, що она найде прихильність також в палаті законодавчій. Тимчасом часописи парискі прийняли досить холодно сю пропозицію. Одні говорять: Любов не

мірить ся на лікті. Найбистрійший психолог не є в силі, розізнати докладно хвилі, в котрій се почуванє повстає в душі, ані години, котра видає єго скін. Облуда, інтерес, навіть подлота дають позор любови, любовним почуваням, які з любовю немають нічого спільного. Інші додають: Про яку любов є в тім кодексі мова? Законодатель повинен бути ясним і докладним, а п. Герві нічо нам не говорить, чи приміром любов плятонїчна може бути уважана за достаточну в супружестві, чи 70-літній старець, що оженив ся з молодою дівчиною з любови, може бути уважаний за сиовнючого своїм супружі обовязки відносно до артикулу 212 згаданого кодексу, коли молода жінка запізве єго перед суд, та докаже, що муж не любить єї достаточо? Інші ще твердять, що зміна артикулу 212 кодексу, пропонована Гервієм буде мати особливо той усїх, що побільшить скільність розводів. Де є судия, який зможе розслїдити, чи пан Н. любить свою жінку, або чи пані М. любить свого мужа, наколи пані М. і пан Н. маючи на цілі тільки розвід, будуть доказувати, що они не люблять ся достаточо?

— **Науки на місяць май д-ра І. Бартошевского.** В числї тих Наук о чеснотах Пр. Д. Марїє є також Науки о єї состраданю, котрі дуже добре надають ся яко Науки о страстях Христових. Цїна 3 К. Набути їх можна в книгарнях львівских — Ставропигійській (ул. Руска 3) і ім. Шевченка (ул. Театральна 1), або у автора (Львів ул. Думса 5) також erga intentiones. — В тих книгарнях або у автора можна набути також єго **Проповїди недільні** (по 4 К). — **Проповїди страстні** (по зниженій цїні 1 К 40 с). — **Проповїди похоронні** (по зниж. цїні 4 К). — **Проповїди празничні** (по 4 К) виключно в згаданих книгарнях

Наука, штука, література.

— **3 українського літературного руху в Росії.** Українці починили заходи о дозвіл основаня в Петербурзі «Общества ревнителєй малорусского языка» (товариства приятелів української мови), котре видавало би дешеві популярні книжки з області практичних відомостей, з історії, з природописних наук і т. и., а крім того спомагало би материяльно особи, які посв'ячують ся оголошуваню друком української старини. — Як доносить О. К.-о до «Літ.-Наук. Вістника», цензура дозволила видати книжки: 1) у Херсоні «Перша ластівка», збірник творів авторів нїде не друкowanych, під редакцією М. Чернявського; 2) у Чернигові «З потоку життя», альманах, під редакцією М. Коцюбинського; 3) в Одесі «Початок», збірник поезій молодї талановитї поетки Галини Комарівни. — «История України-Руси» проф. Михайла Грушевского в українській мові (котрої доси накладом Наук. Товариства ім. Шевченка вийшло вже кілька томів), по довгих літах відмов і рішучих заборон, тепер вкінци дістала від міністра внутрішних справ дебіт до Росії. При сій нагоді треба зазначити, що петербурска Академія наук надрукувала в найновїшій часі дві наукові розвідки проф. М. Грушевского правонисию фонетичною уживаною в Галичині, а забороненою в Росії указом з 1876 р., якого до нині ще не знесено.

Телеграми

з дня 1. цвітня.

Будапешт. Цісар має продовжити свій побут в Будапешті о кілька днїв.

Будапешт. З немалою цікавостю дожидають вислїду засіданя виконного комітету зєднєної опозиції. Принятє компромїсу не видає ся бути певним і днєвники остерігають перед оптимїзмом, бо значна частина опозиційних послїв противить ся компромїсови і жадає узглядненя всіх постулятів на військовій области.

Відень. Die Zeit подає яко чутку, немовби становиско мін. гр. Голуховского і шефа генерального штабу бар. Бека було захитанє.

Самбір. Перед трибуналом присяжних судїїв відбувала ся ту від тижня карна роззирава проти кількох робітників з Борислава, яких прокуратория обжалувала о підпалюванє нафтових законів в часі робітничого страйку. Нині на жаданє оборонців трибунал ухвалив перервати розправу і зарядити нове слїдство.

Берлін. Local Anzeiger доносить з Петербурга, що дн 11. цвітня появить ся в урядовім днєвнику царский указ, в яким цар назначить день, коли збере ся перше засіданє лєдової репрезентації.

Лондон. «Таймс» доносить з Петербурга, що в чернігівській губернії 7.000 селян, які рабували панські двори, звели справдісну битву з жандармами. По обох сторонах много осіб погибло, а ще більше було ранених. Опісля селяни розбігли ся у всі сторони.

Париж. Тутешні дивні доноси, що англійський король Едвард замість до Копенгага приїде до Марсїлії і разом з королевою зробить кілька прогулок кораблем. Ся вість викликала у Франції велике одушевлення. Всі дивні вистають короля Едварда горячіше, чам колись витано царя.

Петербург. В Царскім Селі відбувають ся тепер що дня наради в справі війни і мира. На одним із засідань мін. Вітте представив сумний стан фінансів держави, так що всі міністерства залягають з ріжними виплатами. З тих причин Вітте радить заключити мир.

Танґер. Цісар Вільгельм прибув ту вчера. Привитав его Абдуль Малек, заступник мароканського султана. Опісля цісар приймив депутацию німецької кольонії в Танґері, поїхав до німецької амбасадї і вечером повернув на поміст корабля.

Надіслане.

Др. Мирон Вахнянин

лікар лінії львівського універс., б. лікар клініки проф. Лайдена в Берліні
порядує у внутрішних недугах від 3—5 попол.
ул. Академічна ч. 26. (мезанін).

ОКУЛІСТ

Др. ЯРОСЛАВ ГРУШКЕВИЧ

ординує
при ул. Личаківській ч. 19 А від 11—12 і від 4—5.

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.
від 16. до 1. цвѣтня 1905.

Нова сензаційна

програма.

Щоденно о 8. год. вечер представлено. В неділі і свята 2 представлення о 4. год. попол. і о 8. год. вечером. Що п'ятниці High-Life представлено. Білети вчасніше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. З купленим білетом на фотелі, льожі і Грядні крісла можна їхати даром на представлене омнібусами Кольосою, які ждуть коло Віденської каварні.

Жупки і паперці **СОКІЛ** можна набувати в „Сокільській Базарі“ у Львові та у всіх торговлях в краю.

Пошукую женщины в середнім віці до веденя гздіства на селі. Зголошеня приймає п. Збоїнська у Львові, ул. Длугоша 17. (2—5)

Важне на великий піст.

В товаристві св. Ап. Павла можна купити отсі книжки: Духовна лікарня. Ціна 20 с. — Хошу, очисти ся! Ціна 20 с. — Наука о Найсв. М. Евхаристіи. Ц. 20 с. — Оставьте дѣтей приходити ко мнѣ. Ц. 20 с. — Слава Непорочної Діви. Ц. 20 с. — Богословскій Вѣстникъ, річник 1900 і 1901 по 2 К 40 с і перший випуск з р. 1903 по 30 с.

Адресувати: о. Яросл. Левицький, пл. св. Юра 5. Також можна сі книжки дістати в книгарні ім. Шевченка ул. Трибунальська 1. (5—10)

Кашель!

Хто на него терпить, най уживає випробованих усмиряючих і смачних

Kaiser's Brust-Camarellen

2740 нотар. потверджених свідощів стверджує певний успіх при кашлю, хрипці, катарі і флегмі.

Пачка 20 і 40 сотиків. Правдиві лише з маркою охоронною «Три сосни». Склади: у Львові: С. Гай, аптека; Зигм. Рукер, аптека; Петро Миколайш і Ска, дроґуерія; Яков Байсер, аптека; О. Ф. Вінклер і Син; Кароль Палевский, аптека; Ів. Піне-лес; М. Лазовский, аптека; Адольф Ашкенази, аптека під збл. слоном; І. Пінес-Поратинський, аптека; Антон Ербар; Едмунд Курнер, дроґуерія; — Лев Каліер, аптека в Бродах; Йоахим Фрідман, ант. в Миколаєві; Зигм. Ротенберг, аптека в Олеску; Герм. Енглердер в Пелемишлянах; Мартин Собель в Стрию; Д. Роінгер, ант. в Зборові; Моріц Бібрінг, ант. в Станиславові; Стан. Бурса в Косові; Юліян Новицький, ант. в Печеніжині; Е. Стенцель, ант. в Коломиї; Адольф Дурстер, ант. в Бережанах; Зигм. Ляндес, аптека в Вишнівчику; Володислав Наглік, окр. ант. в Бережанах; Б. Фальк, дроґуерія в Станиславові; І. Б. Лінк, дроґ. в Ярославі; Е. Геллер в Надвірній; С. В. Лянгінгер в Самборі; Др. Юл. Францос, ант. в Тернополі; Вільг. Ляндесберг, ант. в Бродах; Здислав Завалкевич в Камінці; Г. М. Фішер, ант. в Станиславові; Аптека під Білим Орлом В. Філіпка в Н. Санчи; Мавр. Цімерман, маґ. фарм. в Підволочисках; Ігн. Гешелс, ант. в Городку; Ст. Фалішевский, ант. в Балигороді. (1—36)

Важне для їхтересоваких.

По цінах найміренніших і найліпшої якості продаємо і доставляємо всякі материяли як також фабричні вироби потрібні до будови. В заступстві доставляємо до будови печей кафельних або камінячових «побільшувач тепла».
Кредитова Спілка будівничих
ул. Третього Мая ч. 7. у Львові.

Ц. к. упр. гал. акц.

Банк Гіпотечний

Відділ депозитовий

приймає вклади і виплачує завдатки на рахунок біжучий, приймає до переходу папери вартісні і дав на них завдатки.

Крім того впроваджено подібно як в інституціях заграничних т. зв.

Депозити сховкові (Safe Deposits)

За оплатою 50 до 70 корон річно, депозитар дістає в сталевій касі панцрній сховок до виключного ужатку і під власним ключем, де безпечно і дискретно переховувати може своїх майно або важні документи.

Під тим зглядом поробив Банк гіпотечний як найдогіднійши заряджена.

Привиси дотично того рода депозитів одержати можна безплатно у відділі депозитовім.

„Тревоги автора і видавника“

гумористична подія з натури)

О. Я. Кониського

можна набувати в Адміністрації «Руслана» та в обох руських книгарнях у Львові.
Ціна примірника на веліновім папері виносить всего 30 сот. (з поштовою пересилкою 35 сот.)

ДО КАНАДИ

як і до всіх других заморських земель переправляє НАЙДЕШЕВШЕ повсюди знакома фірма.

V. KARLSBERG HAMBURG, Ferdinandstrasse 15.

Поки хто шифарту купить, нехай порівнає мої ціни з цінами агентів корабельних.

Др. Величко Григорій.

ПЕРШЕ РУСКЕ ЗАВЕДЕНЄ НАСІННО-ОГОРОДНИЧЕ.

Насія ярип, цвѣтів, господарскі і т. д. з перворядної фірми ерфуртської.

Львів, Личаківська 24.

Росада ярип, цвѣтів, трускавок і т. д. Корчі. Деревя. Рожі. Цибульки цвѣтів.

Заведене огородниче в Скнилові (під Львовом), п. Кульпарків.

Все як найліпшої якості що до добору ґатунків і сили кильченя.

Всякі замовленя виконує ся як найточнійше і найшвидше.